

Actieve raadsinformatie

Reg. Nr. 2016-91

Datum: 19 september 2016
Van collegelid: W. Meijer
Aan: Raads- en commissieleden via de raadsinfo
Onderwerp: Beantwoording ingediende raadsmotie
perspectiefnota inzake recreatie en toerisme

Antwoord op de gestelde vraag/gevraagde informatie tijdens de vergadering van:

☒ de gemeenteraad	van 4 juli 2016
☐ de Commissie Samenleving	van [Datum]
☐ de Commissie Ruimte	van [Datum]
☐ Themabespreking	van [Datum]
☐ Werkgroep [Werkgroep]	van [Datum]
☐ anders	

Omschrijving van de vraag, het verzoek of de gewenste inlichtingen:

De raad verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:

1. een overzicht van alle bedragen die in 2013, 2014, 2015 en 2016 tot nu, zijn uitgegeven in het programma recreatie en toerisme;
2. daarbij alle kosten te betrekken die gemaakt zijn voor Wijzijn Heerde, website, marketing en promotieonderzoek door RBT, Visit Veluwe, Actieve vakantieparken, bureau Muntz;
3. in kaart te brengen wat er nu daadwerkelijk duurzaam is bereikt;
4. alle hier eventueel niet genoemde organisaties te benoemen met hun resultaat en kosten;
5. een overzicht te geven van de organisaties, die betrokken zijn geweest aan de zijlijn en actief hun ondersteuning hebben aangeboden (zoals Jan Nienhuis stichting, van der Zeestichting, Provincie) en wat daarvan de resultaten zijn;
6. uiterlijk een week voor de geplande themaraad van 26 september 2016, deze informatie beschikbaar te stellen aan de fracties

Antwoord (in te vullen door organisatie):

Overzicht uitgaven Toerisme en Recreatie 2013-2016

Begrotingsopbouw (als voorbeeld de begroting 2016)

Uitgaven

In de begroting voor recreatie en toerisme is voor 2016 een uitgavenbudget van € 325.168,- opgenomen. Dit bedrag bestaat uit de volgende onderdelen:

1. € 43.320,- Kapitaallasten (rente & afschrijvingskosten van investeringen);
2. € 183.248,- Doorberekende personeelskosten (o.b.v. integrale uurtarief);
3. € 98.600,- Uitvoeringsbudget.

Alleen het uitvoeringsbudget van € 98.600,- is vrij besteedbaar; de overige onderdelen zijn interne, niet beïnvloedbare budgetten en zijn niet meegenomen in dit stuk. Daarnaast zijn er een aantal structurele lasten die ook niet weergegeven worden in onderstaande overzichten (o.a.: aansluitingskosten voor telefonie en internet informatiezaal Brinklaan en borden met daarop de evenementen voor in de uniforme Veluwe borden). Alle bedragen zijn afgerond op hele euro's.

Inkomsten

De inkomsten voor het onderdeel recreatie en toerisme bestaan volledig uit toeristenbelasting. De hoogte van het tarief is € 1,- per persoon per overnachting. Jaarlijks wordt in de begroting rekening gehouden met een inkomst van € 190.000,-. Zoals uit onderstaande blijkt zijn de kosten voor het product Recreatie en Toerisme beduidend hoger dan de opbrengst toeristenbelasting

Begrotingsjaar 2013

	2013 Recreatie en Toerisme (inclusief kapitaallasten, doorberekende personeelskosten en budget Cittaslow van €5.000)	Totaal € 310.514	Werkelijk € 283.983
	Kosten organisaties	Bedragen	Toelichting
1	Veluws Bureau voor Toerisme (VBT)	€ 5.364	Beheer fietsroutenetwerk
		€ 42.774	Lokaal gastheerschap en bovenlokale promotie en marketing
2	Bureau Robin Good	€ 1.098	Presentatie/begeleiding Themaraad Cittaslow
3	Stichting Waterrijke Veluwe	€ 3.000	Subsidie activiteiten, waaronder de Waterweek
4	Stichting Stimulant Overijssel	€ 2.200	Begeleiding grote conferentie R&T in ECR Groot Stokkert
5	Stichting Schaapskudde Epe - Heerde	€ 26.703	Afrekeningen, voorschotten, heidebeheer
6	Cittaslow International	€ 2.500	Jaarlijkse contributie Cittaslow Keurmerk
7	Bredewolt Grafisch Bedrijf	€ 2.529	Herdruk fietsroutes gemeente Heerde (pocket cards)
8	Hallo Reclame	€ 349	Cittaslow vlaggen
9	ECR Groot Stokkert	€ 798	Zaalhuur conferentie Recreatie en toerisme
10	Kamer van Koophandel	€ 11	Inzage jaarrekening en kredietwaardigheid bureau Muntz
11	Dolco verhuur	€ 21	Plaatsen masten Cittaslow
	Hubo Aart Zwerus	€ 26	
	Transportbedrijf Eiland	€ 30	

12	Puur Holland/ondernemersvereniging Heerde	€ 515	Subsidie organisatie en kraamhuur Cittaslowmarkt in het centrum van Heerde
----	---	-------	--

Duurzame resultaten 2013

Provincie Gelderland

In november 2013 heeft het college besloten om het convenant Overheid – Toeristische Sector Veluwe te ondertekenen met een looptijd van 3 jaar. Aanleiding voor het convenant zijn aanhoudende signalen dat het niet goed (genoeg) gaat met de vrijetijdssector op de Veluwe: weinig ontwikkelruimte en te weinig investeringscapaciteit leiden tot achteruitgang van de kwaliteit en verrommeling van het landschap. Ook lijken nadere afspraken nodig om de gezamenlijke promotie en marketing van De Veluwe verder te ontwikkelen. De Veluwe heeft nog steeds voldoende basis voor een sterke en moderne vrijetijdssector: de combinatie van natuur, cultuur en ondernemerschap. Om de sector te versterken is echter een gezamenlijke inspanning nodig van overheden, terreinbeheerders en bedrijfsleven. Met deze inspanning kunnen zij samen werken aan kwaliteitsverbetering en innovatie, aansluitend bij de huidige vrijetijdsmarkt. Om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid gestalte te geven is een convenant tussen overheden, terreinbeherende organisaties en het toeristisch bedrijfsleven gesloten. Bij het convenant zijn de inspanningsverplichtingen vastgelegd in een werkplan.

Regio Noord Veluwe

In 2013 is gestart met het project Vitale Vakantieparken. In dit project zijn 3 sporen te onderscheiden; economisch spoor, ruimtelijk spoor en het veiligheidsspoor. Heerde heeft besloten hieraan deel te nemen; met name om de uitwisseling van kennis en ervaringen. In dit jaar wordt met de gemeenten afgestemd dat het in eerste instantie van belang is om inzicht te hebben in de huidige situatie op de parken. Diverse onderzoeken moeten in gang worden gezet. Het project wordt gefinancierd door de provincie Gelderland.

Lokale resultaten

In 2013 is een eerste stap gezet om een nieuwe structuur mbt het lokale gastheerschap op te zetten. Uit de nota toeristische promotie 2012 – 2015 kwam naar voren dat men niet tevreden was over het lokale overlegplatform recreatie en toerisme en ook niet over de wijze waarop het Veluws Bureau voor Toerisme (VBT) het lokale gastheerschap (onder andere de VVV agentschappen) beheert. Daarom is in 2013 het lokale overlegplatform officieel opgeheven en is besloten om een nieuwe lokale structuur op te gaan zetten vwb het gastheerschap in brede zin.

Er is in het najaar van 2013 een grote conferentie in ECR Groot Stokkert gehouden, in samenspraak met stichting Recreatie Wapenveld en de stichting De Waterrijke Veluwe, voor alle organisaties en betrokkenen die een rol spelen in het kader van recreatie en toerisme. Centrale vraag die avond was; wat willen de ondernemers en organisaties nu graag op lokaal niveau geregeld zien. Wat is de behoefte. De opkomst was groot en men was het erover eens dat lokale zaken ook beter lokaal geregeld kunnen worden. Ook heeft Diick Nieuwenhuis van het bureau Muntz tijdens deze bijeenkomst het digitale platform gepresenteerd om de mensen enthousiast te maken over de mogelijkheden die het digitaal ontsluiten van recreatie en toerisme onze gemeente kan bieden. Het platform werd zeer enthousiast ontvangen. Vanuit deze bijeenkomst zijn een aantal mensen opgestaan die zich in wilden gaan zetten voor het invullen van het lokale gastheerschap.

Daarnaast is in 2013 aandacht besteed aan het creëren van draagvlak voor Cittaslow. Het Keurmerk is in oktober 2012 aan ons uitgereikt en in 2013 is de raad in een bijeenkomst bijgepraat over Cittaslow en de mogelijkheden die het keurmerk biedt voor de gemeente. Om ook de gemeenschap kennis te laten maken met Cittaslow hebben de ondernemersvereniging Heerde en wij de handen ineen geslagen om een Cittaslow markt te organiseren in het centrum van Heerde. Daarnaast zijn er masten met banieren geplaatst op locaties in Heerde en Wapenveld om ons Cittaslow zijn te benadrukken voor inwoners en toeristen.

Begrotingsjaar 2014

	2014 Recreatie en Toerisme (inclusief kapitaallasten en doorberekende personeelskosten)	Totaal € 325.950	Werkelijk € 258.219
	Kosten organisaties	Bedragen	Toelichting
1	Veluws Bureau voor Toerisme (VBT)	€ 5.364 € 27.306	Beheer fietsroutenetwerk Overgangsjaar mbt lokaal gastheerschap en bovenlokale promotie en marketing
2	Stichting Wij zijn Heerde	€ 15.468 € 8.470 € 8.470 € 16.940	Overgangsjaar voor het vervullen lokaal gastheerschap 25% digitaal platform bureau Muntz 25% digitaal platform bureau Muntz 50% digitaal platform bureau Muntz
3	Camping De Zandkuil	€ 500	Subsidie Caravanabeurs Leeuwarden
4	Imkersvereniging Heerde	€ 500	Subsidie bouw bijenstal Rhijnsburgerlaan
5	Legitiem B.V.	€ 1.550 € 2.000	Controle toeristenbelasting parken en B&B's
6	Konig Groep	€ 4.500	Opstellen nieuwe verordening toeristenbelasting
7	Schaapskudde Epe – Heerde	€ 19.196	Afrekening en voorschot
8	Hubo Aart Zwerus	€ 192 € 27	Verplaatsen masten Cittaslow centrum Heerde
	Dolco verhuur	€ 11	
	Transportbedrijf Eiland	€ 20	

Duurzame resultaten 2014

Provincie Gelderland

Wij hebben voor de Schaapskudde Epe – Heerde bij de provincie Gelderland twee subsidies aangevraagd voor beheer en onderhoud van de schaapskooi en voor het natuurbeheer met de schaapskudde. Op beide subsidies is positief beslist, wat inhoudt dat de Schaapskudde Epe – Heerde tot en met januari 2019 jaarlijks een subsidie bijdrage ontvangt hiervoor.

Regio Noord Veluwe

In het kader van de regionale samenwerking ontwikkeling recreatieve routestructuren is een regionale werkgroep gestart met de ontwikkeling van een regionaal dekkend en op elkaar aansluitend routenetwerk.

Concrete projecten die in dit kader worden opgestart zijn:

- Klompenpaden: met cofinanciering vanuit het regiocontract is een regionaal netwerk van klompenpaden ontwikkeld (voor Heerde het Horsthoekerp pad en Vosbergenpad)
- Ruiterroutenetwerk: ontwikkeling regionaal dekkend ruiterroutenetwerk: afronding 2017
- Fietsknooppuntensysteem: Veluwe-brede herijking van het routenetwerk fietsknooppuntensysteem. Afronding 2017.

Eind 2014 is het Klompenpad Vosbergerpad geopend. Hiermee is tevens een eerste aanzet voor het ontwikkelen van een toeristisch opstappunt (TOP) bij ECR Groot Stokkert gegeven.

Eind 2013 en in de loop van 2014 zijn in het kader van het project Vitale Vakantieparken een aantal onderzoeken uitgevoerd en bijeenkomsten georganiseerd. Een grip uit het scala: quick scan onderzoek door Bureau ZKA, een inventarisatieonderzoek door bureau Ruimte en Vrijetijd, bijeenkomst met professor Mommaas, een sessie met de beleidsambtenaren recreatie en toerisme, een sessie met ondernemers en tenslotte een inspiratiebijeenkomst met Lemon Scentred Tea en Beeldenstorm. Deze onderzoeken en bijeenkomsten hebben mede geleid tot een visiedocument Met als titel 'het verhaal van de Veluwe'.

Lokale resultaten

Naar aanleiding van de conferentie in ECR Groot Stokkert hebben zich een aantal personen gemeld die zich in willen zetten voor het lokale gastheerschap van onze gemeente. Na een aantal overleggen om de uitgangspunten helder te krijgen en een goede rolverdeling door te spreken, is een stichting notarieel opgericht met de naam 'Stichting Wij zijn Heerde'. Op 4 maart 2014 heeft de gemeente met deze stichting een overeenkomst gesloten die eindigt op 31 december 2016. In deze overeenkomst staan de taken van de stichting benoemd, hoe de verantwoording plaats dient te vinden en hoe de subsidieverlening plaatsvindt.

Gelijktijdig met het collegebesluit om de overeenkomst met de stichting Wij zijn Heerde te ondertekenen heeft het college besloten om een deel van het subsidiebedrag wat tot dusverre overgemaakt werd aan het Veluws Bureau voor Toerisme (ruim €42.000) over te gaan maken aan de stichting Wij zijn Heerde, aangezien zij nu het lokale gastheerschap gaan invullen. 2014 betreft een overgangsjaar, dus het subsidiebedrag wordt naar ratio nog verdeeld, maar in 2015 verzorgt Het Veluws Bureau voor Toerisme alleen nog de bovenlokale marketing en promotie.

Redelijk onverwachts werd in het najaar van 2014 duidelijk dat het Veluws Bureau voor Toerisme het faillissement had aangevraagd. Alle deelnemende Veluwse gemeenten zijn het beschikbaar gestelde subsidiegeld kwijtgeraakt.

Om de nieuwe stichting Wij zijn Heerde digitaal een goede start te laten maken, is besloten om hen Het digitale platform www.wijzijnheerde.nl te schenken. De kosten voor de bouw van het platform bedroegen zo'n €33.000. De raad heeft hiervoor in zijn vergadering van 16 juni 2014 budget beschikbaar gesteld. In overleg met de juridische afdeling is voorafgaande aan de bouw van het platform besloten om het digitale platform in eigendom over te dragen aan de stichting Wij zijn Heerde. Dat betekent dat de stichting de facturen van bureau Muntz heeft ontvangen en zij de kosten vervolgens bij ons declareerden.

Tijdens de Uitmarkt in juni 2014 is het digitale platform www.wijzijnheerde.nl officieel gelanceerd. De stichting heeft veel tijd gestoken in het vullen van het platform en verenigingen en ondernemers te leren hoe zij het platform kunnen gebruiken.

Een aantal ondernemers heeft de handen ineen geslagen om zich te presenteren op de Caravanabeurs in Leeuwarden. Vanuit recreatie en toerisme/Cittaslow is gevraagd of de gemeente Hierin ook wil participeren/faciliteren om Heerde op de kaart te zetten. De portefeuillehouder en Burgemeester hebben een dagdeel de kraam bemenst en Heerde aan de bezoekers aangeprezen. Ook hebben wij de fietsroutes op pocketcards meegegeven die als warme broodjes over de toonbank gingen.

Begrotingsjaar 2015

	2015 Recreatie en Toerisme (inclusief kapitaallasten en doorberekende personeelskosten)	Totaal € 245.613	Werkelijk € 252.388
	Kosten organisaties	Bedragen	Toelichting
1	VisitVeluwe	€ 12.600 € 1.200	Bovenlokale marketing en promotie (0,70 cent per inwoner) 50% voor 2 pagina's Heerde promotie in magazine To Inspire
2	Stichting Wij zijn Heerde	€ 30.936 € 500	Lokaal gastheerschap Subsidie herdruk twee fietsroutes met promotie Cittaslow
3	Stichting De Waterrijke Veluwe	€ 1.259	Subsidie fietsroute langs waterbelevingsplekken (oplevering 2017 ivm fietsknooppuntensysteem)
4	Camping De Zandkuil	€ 500	Subsidie Caravanabeurs Leeuwarden
5	Stichting Landschapsbeheer Gelderland	€ 4.714	Eerste termijn boscompensatie bustransferium Horsthoek
6	Sports Media	€ 470	Deelname conferentie georganiseerd door Marketing Oost
7	TNR Advies	€ 4.250	50% opstellen nota toeristische promotie

8	Diamant van Midden Nederland	€ 1.456	Bijeenkomst Diamant Top in De Heerd (inclusief prijzen verloting)
9	Gemeente Apeldoorn	€ 5.364	Beheer en onderhoud fietsknooppuntennetwerk wegens faillissement VBT
10	De landmeetdienst	€ 828	Realisatie fietspad
11	Schaapskudde Epe - Heerde	€ 9.216	Afrekening, voorschot en door foutieve boeking bijdrage provinciale subsidie niet het juist eindbedrag
12	Tineke van Gils Keramiek	€ 91	Cittaslowprijs 2015
13	Erik Peek Fotografie	€ 175	Foto reportage bijeenkomst ECR Groot Stokkert
14	Ondernemersvereniging Heerde	€ 100	Kraam Hemito Cittslow supporters

Duurzame resultaten 2015

Regio Noord Veluwe

Voor het project Vitale Vakantieparken is voor de gemeente Heerde een actieplan opgesteld en in de raad ter vaststelling aangeboden. Hierin is verwoord dat Heerde met name de kwaliteit van het aanbod aan vakantieparken goed en up – to-date is. Dit is enkel mogelijk wanneer de ondernemers van de vakantieparken willen meewerken en actie willen ondernemen. Om dit te bewerkstelligen gaat de portefeuillehouder alle parken in 2016 bezoeken. Met de ondernemers zal worden gesproken over welke toekomst zij zien voor hun park. Hebben ze uitbreidingswensen of willen ze investeren en op welke manier de gemeente deze ontwikkelingen kan faciliteren.

Vanuit het project regionale klompenpadennetwerk is het Klompenpad Horsthoekerp pad geopend.

Regio Zwolle

In 2011 is de samenwerking van de gemeenten in de Regio Zwolle van start gegaan. De gemeente Heerde neemt onder andere deel aan het Economische Zaken overleg in dit regio verband. Bij de start van deze samenwerking is vrijetijdseconomie als een kansrijke cluster binnen de regio benoemd. Binnen de kansrijke clusters wordt vooral gekeken naar de mogelijkheden voor samenwerking en investeringsbereidheid binnen de volgende 'O's':

- Overheid
- Onderwijs
- Onderzoek
- Ondernemingen

Bij de clusterbenadering zetten de gemeenten, zowel afzonderlijk als gezamenlijk, in op drie aanvullende strategische lijnen:

- investeren in kennis en innovatie
- investeren in ondernemerschap
- versterken regionale branding en marketing

In de periode tussen 2011 en 2015 is onder meer een Haalbaarheidsonderzoek Versterking Vrijetijdseconomie Regio Zwolle uitgevoerd. Daaruit kwamen 3 thema's naar voren; Promotie, Samenwerking en Onderzoek en Monitoring. Daarnaast is een ondernemersbijeenkomst gehouden wat geresulteerd heeft in een opdrachtverlening om het Haalbaarheidsonderzoek verder te gaan uitwerken uit het oogpunt van de ondernemer. Hieruit kwamen de volgende

conclusies/aanbevelingen; Vertrouwen herstellen met overheid, blijvende aandacht regio Zwolle nodig en de ondernemers hebben meer klanten nodig.

In april 2015 is tijdens het portefeuillehouders overleg Economische Zaken de vraag gesteld welke gemeenten nu actief mee willen gaan werken aan het opstellen en uitvoeren van een gezamenlijke agenda voor het cluster vrijetijdseconomie aan de hand van de inmiddels verzamelde kennis en informatie. De portefeuillehouder van de gemeente Heerde heeft aangegeven hieraan te willen deelnemen. Meebeslissen betekent ook meebetalen, dus inschatting is dat deelname aan dit cluster zo'n €3.000 tot €5.000 per jaar gaat bedragen. De gemeenten Heerde en Elburg zijn de enige Gelderse gemeenten die vanaf nu actief deelnemen aan dit cluster. De gemeente Ommen regelt de facturatie.

In de tweede helft van 2015 is begonnen met het opstellen van een gezamenlijke agenda en heeft Marketing Oost een offerte uitgebracht om als eerste vervolgstap inzichtelijk te maken welke buitenlandse toeristen deze regio bezoeken. Het cluster Vrijetijdseconomie wil zich focussen op de internationale markt, omdat dat het niveau is dat de toeristische regio's overstijgt en hier nog veel winst te behalen valt.

Lokale resultaten

Door het faillissement van het Veluws Bureau voor Toerisme is mede vanuit de provincie Gelderland aangestuurd op het opzetten van een nieuw marketing bureau voor de Veluwe. Dit is VisitVeluwe geworden; afkomstig uit het goed functionerende Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem – Nijmegen. Het merendeel van de Veluwe gemeenten heeft besloten om in principe een 2 jarig contract met hen af te sluiten op basis van 0,70 cent per inwoner.

De stichting Wij zijn Heerde ontvangt dit jaar voor het eerst het hele subsidiebedrag van ruim €30.000 voor het invullen van het lokale gastheerschap. Dit bedrag werd tot dusverre, tesamen met een bedrag voor de bovenlokale promotie en marketing overgemaakt aan het Veluws Bureau voor Toerisme.

Door omstandigheden hebben er in het stichtingsbestuur van Wij zijn Heerde wat wisselingen plaatsgevonden. De stichting worstelt met het digitale platform www.wijzijnheerde.nl. Het platform blijkt voor een leek lastig te gebruiken en brengt dus niet wat men ervan verwacht had. De stichting heeft in overleg met de gemeente er dan ook voor gekozen om over te gaan op een platte website. Dit is via een actieve raadsinfo gemeld aan de raadsleden.

Daarnaast heeft Wij zijn Heerde in 3 kernen van onze gemeente een Toeristisch Informatie Punt (TIP) geopend. Alle drie TIP locaties zijn uniform ingericht. Mede op initiatief van de stichting is de TIP in Heerde (combinatie met de Wereldwinkel) verhuisd naar een pand in het centrum aan de Bonenburgerlaan. Ook hebben zij de fietsroutes geactualiseerd (Heel Heerde en Streekproductenroute) en laten herdrukken. Samen met de gemeente heeft Wij zijn Heerde ruimte ingekocht in het glossy magazine To Inspire van VisitVeluwe om Heerde op de kaart te zetten. Deze glossy wordt breed verspreid in Nederland en op beurzen. De relatie tussen Wij zijn Heerde en VisitVeluwe is goed te noemen. Beiden informeren elkaar waar nodig en voorzien elkaar van de nodige informatie.

In ECR Groot Stokkert heeft de gemeente, in samenspraak met Wij zijn Heerde, een bijeenkomst georganiseerd om de vrijwilligers van de TIP locaties en de ondernemers in de recreatieve branche bij te praten over alle ontwikkelingen in en rondom onze gemeente. Onder andere is het Klompenpadennetwerk, de ontwikkelingen rondom het Apeldoorns Kanaal en het project Hoogwatergeul gepresenteerd en zijn de deelnemers meegenomen voor een excursie in het gebied.

In de centra van Wapenveld en Heerde is vanaf nu gratis wifi beschikbaar. De landingspagina moet nog verder uitgebouwd worden, maar het netwerk ligt er. De jaarlijkse kosten voor dit netwerk, €2.500 komen ten laste van het product recreatie en toerisme

Voor een relatief kleine groep mensen is een ondernemerslunch georganiseerd als experiment om eens te kijken of zo'n informele bijeenkomst mogelijk kan leiden tot het leggen van verbindingen/samenwerken. Een divers gezelschap heeft met elkaar aan tafel gezeten om te sparren over de toeristisch – recreatieve mogelijkheden voor onze gemeente. Echter is gebleken dat een dergelijke bijeenkomst te vrij blijvend is om een duurzaam resultaat te boeken.

Er is een start gemaakt met het actualiseren van de nota toeristische promotie 2012 – 2015. Uit de evaluatie blijkt dat de actiepunten uit deze nota voor het overgrote deel gerealiseerd zijn. Het ontwikkelen van arrangementen en het zorgen voor een paragraaf voor de toeristische promotie bij grote (infrastructurele) projecten zijn nog punten van aandacht

IVN Gelderland heeft het project Cursus Gastheer van het Landschap gepresenteerd aan de gemeente Heerde en Hattem en een aantal betrokken organisaties. De cursus is bedoeld voor ondernemers die werkzaam zijn in de recreatieve branche en voor de vrijwilligers van de TIP locaties. Alle betrokkenen reageerden positief en diverse organisaties hebben geld voor de cursus beschikbaar gesteld.

1	Gemeente Heerde	€ 5.000
2	Gemeente Hattem	€ 3.100
3	Eigen bijdrage IVN Gelderland	€ 6.000
4	Waterschap Vallei en Veluwe	€ 2.500
5	Provincie Gelderland	€ 26.600
6	Langenberg stichting	€ 500
7	Nienhuis Vereniging	€ 2.000
8	Van der Zee Stichting	€ 2.000
9	Ondernemers (eigen bijdrage 50 ondernemers)	€ 5.000

De cursus behelst een tijdsbestek van 4 jaar, waarbij 2 groepen ondernemers opgeleid worden. Er is een module voor de ondernemers en daarnaast een speciale module voor de vrijwilligers van de TIP locaties.

Begrotingsjaar 2016 (kosten en resultaten tot 1 augustus 2016)

	2016 Recreatie en Toerisme(inclusief kapitaallasten en doorberekende personeelskosten)	Totaal € 325.168	Werkelijk € 120.581
	Kosten organisaties	Bedragen	Toelichting
1	VisitVeluwe	€ 12.992	Marketing en promotie (0,70 cent per inwoner)
2	Stichting Wij zijn Heerde	€ 30.936	Lokaal gastheerschap
3	Gemeente Apeldoorn	€ 10.728	Beheer, onderhoud en herijking fietsknoppuntennetwerk

4	Stichting landschapsbeheer Gelderland	€ 5.607	Tweede termijn boscompensatie bustransferium Horsthoek
5	Ondernemersvereniging Heerde	€ 1.400	Subsidie plaatsen evenementenborden
6	TNR Advies	€ 4.250	50% oplevering nota toeristische promotie
7	Gemeente Ommen	€ 1.800 € 1.200	Onderzoekskosten deelname cluster Vrijetijdseconomie Regio Zwolle
8	Stichting Theater langs de IJssel	€ 500	Subsidie IJsseltheater fietstocht
9	IVN Gelderland	€ 2.500	Eerst termijn subsidie cursus Gastheer van het Landschap
10	Stichting Schaapskudde Epe - Heerde	€ 20.145	Nabetaling subsidies nav foutieve boeking, voorschot en heidebeheer (In de najaarsbegroting dient budget beschikbaar gesteld te worden voor dit jaar)

Duurzame resultaten tot 1 augustus 2016

Provincie Gelderland

Het instrument van de Gebiedsopgave is een novum, maar past in de ontwikkelingen op de Veluwe. Samenwerking op het gebied van toerisme is steeds van belang geweest; het kreeg een meer integraal karakter door het convenant waarin overheid en recreatiesector zich verbonden. De terreinbeherende organisaties onderkennen het belang van de koppeling tussen natuur en toerisme, ook met het oog op betaalbaar natuurbeheer.

Geleidelijk aan is het stadium aangebroken, dat al deze partijen in gezamenlijkheid gaan werken aan en met een gedragen Veluwe-Agenda. De Gebiedsopgave Veluwe kan aldus worden verstaan. De invulling ervan reikt dus - veel - verder dan het uitwerken van projecten die op provinciale financiering mogen rekenen. Het is veel meer een uitnodiging aan de Veluwe om niet alleen de eigen opgaven in kaart te brengen, maar ook om de samenhang op de Veluwe beter te laten zien en om de gezamenlijkheid ook tot uitdrukking te brengen in de koers die voor de Veluwe van belang is. De komende tijd wordt deze koers nader bepaald door partijen op de Veluwe. Zij vullen de Veluwe-Agenda in hun onderlinge contacten. In de Gebiedsopgave Veluwe komt deze koers, deze Agenda, tot uitdrukking. Dat is een groeiproces. Een eerste start wordt gemaakt met deze schets, opgesteld door het sprintteam (zevental medewerkers van gemeenten en provincie). De schets dient als praatstuk om te bezien of de richting klopt, of we eensgezind zijn over de ambitie en de thema's

De volgende vier opgaven staan hierin benoemd:

1. Natuur, landschap en Erfgoed;
2. Bereikbaarheid;
3. Activiteiten;
4. Verblijf.

In de maand mei zijn werkateliers gehouden, waar we actief aan deelgenomen hebben, om genoemde opgaven nader uit te werken, zodat er in september een eerste versie van de **Veluwe Agenda** gereed is.

Regio Noord Veluwe

In het kader van het project Vitale Vakantieparken en het daarvoor geschreven actieplan voor de gemeente Heerde zijn voor de portefeuillehouder de bezoeken ingepland met onze parken. Afspraak is om eerst de grote parken te bezoeken en vervolgens de kleinschalige verblijfsaccommodaties (vakantiewoningen, B&B's). Deze laatste categorie ook om elkaar te leren kennen. De bezoeken worden in de loop van dit jaar opnieuw ingepland.

Daarnaast is men bezig om randvoorwaarden te formuleren voor uitbreiding en transformatie van vakantieparken.

Op 9 februari 2016 heeft het college een positief besluit genomen met betrekking tot de Samenwerkingsovereenkomst Fietsknooppuntensysteem Veluwe, waarbij een Veluwe brede herijking van het routenetwerk fietsknooppuntensysteem plaatsvindt. Concreet betekent dit onder meer dat in onze gemeente het netwerk uitgebreid wordt van 82 naar 120 km, zodat het netwerk via het centrum van Heerde en Wapenveld gaat lopen, het Hoogwatergeulgebied juist ontsloten wordt en de TOP Renderklippen beter ontsloten wordt. Begin 2017 wordt het vernieuwde netwerk opgeleverd.

Regio Zwolle

Marketing Oost heeft in mei de rapportage inkomend toerisme onderzoek regio Zwolle opgeleverd. Uit dit onderzoek komt naar voren dat voor de regio Zwolle de kansen met name liggen voor de Duitse en Belgische markt. Het Verenigd Koninkrijk en China volgen daarna.

Van de 9 recreatiebedrijven in Heerde die uitgenodigd zijn om mee te doen aan dit onderzoek, hebben er 4 de vragenlijst ingevuld.

Nu duidelijk is waar de kansen liggen is de vervolgstap hoe we hier vorm aan gaan geven in de regio Zwolle.

Regiegroep Beleef de IJsselvallei

Naar aanleiding van een ambtelijk en bestuurlijk overleg heeft de gemeente Olst – Wijhe ons uitgenodigd om deel te nemen aan een overleg mbt de recreatieve kansen die er liggen in het gebied in de IJsselvallei.

De afgelopen twee jaar is de Regiegroep IJsselvallei bezig geweest met een voorverkenning naar het aanwezige potentieel vanuit toeristisch-recreatief oogpunt in het deelgebied Deventer- Zwolle, aan de Overijsselse kant. De Regiegroep is een zogenoemde netwerkwerkorganisatie, welke bestaat uit vertegenwoordigers van Stichting IJssellandschap, Staatsbosbeheer, Gemeente Deventer, Gemeente Olst-Wijhe, Recreatiegemeenschap Salland en Salland Marketing. Sinds kort schuiven wij dus aan bij dit overleg. De gemeenten Epe en Voorst schuiven in september ook aan, zodat ook de Gelderse zijde goed vertegenwoordigd is. Bedoeling van deze regiegroep is om alles wat er rondom de IJssel en IJsselvallei is te bundelen en vervolgens na te gaan denken over wat je in de etalage zet.

Er is inmiddels een eerste opzet voor een Agenda Vrijtijdseconomie IJssel & IJsselvallei 2016 – 2020 gemaakt. De belangrijkste thema's die hierin benoemd worden zijn:

1. Positionering en Branding;
2. Aanjagen en ondersteunen productaanbod in relatie tot de IJssel;
3. Inventarisatie geheel thema aanbod;

Voor 2016 is de financiering voor onder andere de inzet van een externe kwartiermaker (flexibele schil Marketing Oost) gedekt, maar voor 2017 geldt dat wij ook mee dienen te betalen. Een meerjarenbegroting volgt in de komende maanden.

Lokale resultaten

In januari heeft de stichting Wij zijn Heerde de nieuwe platte website in de lucht gebracht ontworpen door een lokaal bedrijf. De website is gebruiksvriendelijk en Wij zijn Heerde verstrekt maandelijks een uitdraai van de bezoekersaantallen. Metname worden de fietsroutes vaak gedownload. Ook kan men nu op een eenvoudige wijze een overzicht van de evenementen raadplegen en printen. Deze zomer draait de stichting een proef met uitgedraaide exemplaren van de evenementenkalender gratis af te halen bij de TIP locaties. Ook heeft de stichting dit jaar een pagina ingekocht in de Recreatiekrant Veluwe. In elke uitgave van deze krant staat een verhaal over onze gemeente en wordt er een ondernemer in het zonnetje gezet.

De eerste cursus Gastheer van het Landschap voor ondernemers en TIP medewerkers heeft plaatsgevonden. De reacties waren positief. In oktober staat de eerste terugkomdag gepland met de cursisten. Drie ondernemers uit de gemeente Heerde hebben door deze cursus het initiatief genomen om een 'hap en trap route' te ontwikkelen. Deze route is onlangs uitgereikt aan de stichting Wij zijn Heerde.

De ondernemersvereniging Heerde heeft aan de 3 toegangswegen borden laten plaatsen waarop de evenementen aangekondigd worden. Helaas is het niet gelukt om de ondernemersvereniging Wapenveld mee te krijgen in dit plan, dus de borden staan alleen rondom Heerde. De uniforme Veluweborden waarop ook evenementen geplaatst kunnen worden, blijven gehandhaafd, mede vanuit het oogpunt dat deze borden wel in de hele gemeente staan.

De IJsseltheaterfietstocht bestaat 10 jaar. Vanwege dit feit is besloten om de fietstocht ook door het centrum van Heerde te laten lopen. Er is voor het oude gemeentehuis een podium opgebouwd waar de deelnemers en andere belangstellenden konden genieten van theatervoorstellingen. Het was een zeer druk bezocht evenement. Ook heeft de stichting Wij zijn Heerde ervoor gezorgd dat de deelnemers een fietsroute in de goodybag aantreffen, zodat belangstellenden nog eens terug kunnen komen om hier te fietsen. De fietsroutes dienen in 2017 herzien te worden vanwege de herijking van het fietsknooppuntennetwerk.

Overige duurzame resultaten recreatie en toerisme 2013 – 2016, maar geen financiering vanuit het budget Recreatie en Toerisme

1. Gebiedsagenda Apeldoorns Kanaal

In de periode 2012-2016 is uitvoering gegeven aan de gebiedsagenda Apeldoorns Kanaal. Vanuit R en T is de capaciteit aangeleverd voor de vertegenwoordiging in de ambtelijke begeleidingsgroep Apeldoorns Kanaal waarin betrokken partijen zijn vertegenwoordigd en van waaruit advisering plaats vindt aan de Stuurgroep Veluwekroon.

De volgende projecten zijn daarbij aan de orde:

- Waterbodemsanering
- Uitvoeringsmaatregelen gebiedsagenda. Projectleiding gemeente Heerde
- Beweegbaar maken bruggen en toekomstig vaarwegbeheer en onderhoud.

2. Gebiedsontwikkeling Hoogwatergeul.

Vanuit R en T is expertise en ondersteuning geleverd bij de ontwikkeling recreatieve voorzieningen binnen het project Hoogwatergeul.

3. Regionale samenwerking routestructuren

In het kader van de regionale samenwerking ontwikkeling recreatieve routestructuren is een regionale werkgroep gestart met de ontwikkeling van een regionaal dekkend en op elkaar aansluitend routenetwerk.

Concrete projecten die in dit kader zijn opgestart betreffen:

- Klompenpaden: met cofinanciering vanuit het regiocontract is een regionaal netwerk van klompenpaden ontwikkeld (voor Heerde het Horsthoekpad en Vosbergenpad)
- Rutteroutenetwerk: ontwikkeling regionaal dekkend rutteroutenetwerk: afronding 2017

4. Veluwetransferium:

In 2013 en 2014 is vanuit recreatie en toerisme uitvoerig ingezet op het maken van een projectplan en de verdere advisering en afstemming voor de aanleg van een Veluwetransferium in het bosgebied van Heerde.

Ondanks dat het project Veluwetransferium niet is doorgegaan, zijn er vanuit het programma van eisen, zoals was opgenomen in het projectplan toch een aantal zaken afzonderlijk opgepakt:

1. Verharding toegangsweg Schaapskooi (afgerond);
2. Uitbreiden/upgraden Uitspanning de Schaapskooi (in ontwikkeling) waardoor deze locatie, die als TOP is aangemerkt, een goede faciliterende rol kan spelen voor bezoekers die vanaf deze plek de Veluwe willen ontdekken;
3. Verbetering fietsverbinding Elburgerweg – Heerderstrand (in voorbereiding);
4. Ontwikkeling bosschuur (in voorbereiding);
5. Voor de ontwikkelingen is een actualisatie van milieueffectrapportage in voorbereiding.

Huidige stand van zaken uitvoeringsbudget Recreatie en Toerisme

	2016 Uitvoeringsbudget Recreatie en Toerisme	Bedrag	Besteding
1.	Aanwijsborden onderhoud/vervanging	€ 12.060	In het kader van herijking, digitalisering fiets-knooppuntennetwerk bedrag al compleet benut.
2.	Overige niet duurzame goederen/diensten	€ 19.000	Budget bedoelt om initiatieven aan te jagen etc. Echter door deelname Cluster Vrijetijdseconomie Regio Zwolle, Regiegroep IJsselvallei en jaarlijkse kosten Wifi centra al zo'n €10.000 structureel gelabeld. Budget is voor dit jaar al overschreden door onder andere de boscompensatie bustransferium Horsthoek.
3.	Subsidie VisitVeluwe en stichting Wij zijn Heerde	€ 46.060	Hiervan is dit jaar €12.992 verstrekt als subsidie aan VisitVeluwe voor de bovenlokale marketing en promotie en € 30.936 aan de stichting Wij zijn Heerde voor het lokale gastheerschap.

4.	Subsidie stichting Schaapskudde Epe - Heerde	€ 21.480	Wordt ingezet voor exploitatie en instandhouding schaapskudde Epe – Heerde.
----	--	----------	--

Zoals uit bovenstaande blijkt, is in de afgelopen twee jaar het merendeel van het budget inmiddels gelabeld aan een organisatie en/of activiteit. Dit is onder meer te wijten aan het feit dat de gemeente participeert in de cluster Vrijetijdseconomie van de Regio Zwolle en is aangesloten bij de Regiegroep Beleef de IJsselvallei. Binnen het budget 'Overige niet duurzame goederen/diensten' zit nog weinig ruimte voor het faciliteren en aanjagen van nieuwe initiatieven etc.